

PATVIRTINTA
Vilniaus miesto savivaldybės
administracijos Infrastruktūros
skyriaus vedėjo
2021 m. lapkričio 30 d. įsakymu
Nr. A15-1612/21(2.1.4E-INF)

**INŽINERINIŲ TINKLŲ PROJEKTAVIMO
VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS VALDOMOSE GATVĖSE IR VIETINĖS
REIKŠMĖS KELIUOSE (JŲ APSAUGOS ZONOSE) BENDROSIOS REKOMENDACIJOS**

I SKYRIUS.

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Inžinerinių tinklų projektavimo Vilniaus miesto savivaldybės valdomose gatvėse ir vietinės reikšmės keliuose (jų apsaugos zonose) bendrosios rekomendacijos papildo galiojančius teisės aktus ir nustato inžinerinių tinklų projektavimui Vilniaus miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) valdomose gatvėse (gatvių raudonosiomis linijomis apribotoje žemės juostoje) ir vietinės reikšmės keliuose (jų apsaugos zonose) pagrindinius bendruosius reikalavimus.

2. Šios rekomendacijos privalomos inžinerinių tinklų savininkams ar naudotojams ir visiems fiziniams ir juridiniams asmenims, kurių projektuojamiems inžineriniams statiniams statyti būtina gauti Vilniaus miesto savivaldybės valdomose gatvėse (gatvių raudonosiomis linijomis apribotoje žemės juostoje) ir vietinės reikšmės keliuose (jų apsaugos zonose) Savivaldybės administracijos rašytinį pritarimą.

3. Šios rekomendacijos parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu, Lietuvos Respublikos kelių įstatymu, Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu, Lietuvos Respublikos statybos įstatymu, statybos techniniu reglamentu STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra, STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“, STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“, Susisiekimo dviračiais projektų Vilniaus miesto savivaldybėje rengimo ir įgyvendinimo rekomendacijomis, patvirtintomis Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2018 m. gruodžio 17 d. įsakymu Nr. 30-3844/18 (2.1.1.E-TD2) „Dėl Susisiekimo pėsčiomis projektų Vilniaus miesto savivaldybėje rengimo

ir įgyvendinimo rekomendacijų tvirtinimo“, Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. kovo 25 d. įsakymu Nr. 30-780/21 patvirtinto „Leidimų atlikti kasinėjimo darbus Vilniaus miesto savivaldybės viešojo naudojimo teritorijoje (gatvėse, vietinės reikšmės keliuose, aikštėse, žaliuosiuose plotuose), atitverti ją ar jos dalį arba apriboti eismą joje išdavimo tvarkos aprašas“ ir kitais teisės aktais.

4. Pagrindinės Rekomendacijų sąvokos:

4.1. **betranšėjės technologijos** – požeminės inžinerinių tinklų, kabelių tiesimo būdas, kai neardoma asfalto danga, šaligatviai, išsaugomi medžiai ir kiti žalieji plotai;

4.2. **atvirasis inžinerinių statinių klojimo būdas** – inžinerinių tinklų, kabelių klojimas tranšėjoje;

4.3. **dengimo (įgilinimo) storis** – atstumas tarp važiuojamosios dalies paviršiaus ar žemės paviršiaus iki inžinerinių tinklų ar apsauginių vamzdžių viršutinės dalies.

II SKYRIUS

PAGRINDINĖS REKOMENDACIJOS

5. Projekte turi būti numatytas toks inžinerinių statinių klojimo būdas, kuris apsaugotų gatvės ar kelio dangą, šaligatvius, dviračių takus, medžius ir kitus žaliuosius plotus, užtikrintų saugų ir sklandų transporto eismą bei pėsčiųjų judėjimą.

6. Inžinerinių statinių sankirtos su gatvių ar kelių važiuojamąja dalimi įrengiamos betranšėjiniu būdu. Inžinerinių statinių sankirtos su žvyro danga gali būti įrengiamos ir atviruoju klojimo būdu.

7. Inžinerinių tinklų įvadai ir išvadai, elektros ir ryšių tinklai po gatvių ar kelių važiuojamąja dalimi turi būti papildomai apsaugomi dėklais.

8. Inžinerinių statinių vieta gatvės raudonųjų linijų ribose ar kelio apsaugos zonoje turi būti parinkta atsižvelgus į esamus, anksčiau suprojektuotus ir teritorijų planavimo dokumentais rezervuotų inžinerinių statinių vietas. Draudžiama projektuoti įvadinius inžinerinius tinklus gatvės raudonosiose linijose ar kelio apsaugos zonoje, išilgai gatvės ar kelio važiuojamosios dalies ašiai, užimti ar didinti esamą inžinerinio tinklo apsaugos zoną. Išilgai gatvės važiuojamosios dalies ašiai gali būti projektuojami tik bendro naudojimo inžineriniai tinklai. Privatūs inžineriniai tinklai turi būti projektuojami už gatvės ar kelio ribų.

9. Inžinerinių statinių sankirtas su gatvėmis ar keliais projektuoti kuo statesniu kampu.

10. Projekte turi būti numatytas nenaudojamų inžinerinių statinių (šulinių, kapų, vamzdžių, apskaitos spintų ir pan.) demontavimas, pažeistų dangų atstatymas pagal esamą arba tipinę dangos konstrukciją.

11. Projekte turi būti nužymėtas inžinerinių statinių vietos atstumas nuo esamų medžių ar želdynų. Inžinerinių statinių vieta turi būti projektuojama atsižvelgus į želdynų apsaugos reikalavimus:

11.1. nekasti tranšėjų (kabelio, vandentiekio ir kanalizacijos vamzdžių ir kt. įrenginių tiesimui) arčiau kaip 3 m nuo medžio kamieno, kurio diametras didesnis kaip 15 cm;

11.2. nekasti arčiau kaip 2 m, kai kamieno diametras iki 15 cm ir arčiau kaip 1,5 m – nuo krūmų, skaičiuojant atstumą nuo kraštinio stiebo;

11.3. medžių lajos projekcijos zonoje darbus vykdyti žemiau pagrindinių skeletinių šaknų (ne mažiau kaip 1,5 m nuo dirvožemio paviršiaus), nepažeidžiant šaknų sistemos;

11.4. nepakeisti daugiau kaip 5 cm (virš ar žemiau) natūralaus grunto lygio prie medžio šaknų kaklelio ir iki 2 m atstumu nuo medžio kamieno;

11.5. neturint galimybių išlaikyti nurodytų atstumų grunto judinimo ir kasimo darbus atlikti išskirtinai rankomis arba oro kastuvu nepažeidžiant ir nesužalojant medžių šaknų.

12. Nesant galimybės laikytis 11 punkto išvardintų reikalavimų, projekte turi būti nurodyta darbų vykdymo rangovui gauti Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Miesto tvarkymo ir aplinkos apsaugos skyriaus specialisto atskirą pritarimą.

13. Nepriklausomai nuo gatvės ar kelio kategorijos, inžinerinių tinklų (išskyrus lietaus nuotekų ir drenažo tinklus) projektavimas gatvės ar kelio išilgine kryptimi važiuojamosios dalies juostoje, nėra leidžiamas. Tais atvejais, kai nėra galimybės inžinerinių tinklų projektuoti už gatvės ar kelio važiuojamosios dalies krašto dėl neišlaikomų norminių atstumų iki kitų inžinerinių statinių, pastatų ar sudėtingų reljefo sąlygų, esančių vandens telkinių, žemės sklypų, saugotinių medžių ir vandens nuleidimo sistemų (grioviai, drenažai ir kt.) būvimo, reikalinga gauti Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Infrastruktūros skyriaus specialisto pritarimą.

14. Siekti, kad projektuose inžinerinių tinklų šuliniai būtų projektuojami gatvės ar kelio važiuojamos juostos viduryje.

15. Projektuojant bendro naudojimo nuotekų tinklą, nuotekų tinklų atšakos su šuliniais prie pat geodezinės žemės sklypo ribos numatomos tik tiems žemės sklypams, kurių visi statiniai patenka į geodezinės žemės sklypo ribas. Žemės sklypams, kurių statiniai yra už geodezinės žemės sklypo ribos (patenka į gatvės raudonąsias linijas arba kelio apsaugos zoną), nuotekų tinklų atšakos turi būti projektuojamos iki faktinių statinių ribos, atšakos vamzdžio gale paliekant aklę ir neįrengiant šulinio.

16. Projektuojant bendro naudojimo vandentiekio tinklą, vandentiekio tinklo atšakos turi

būti projektuojamos prie geodezinės žemės sklypo ribos, atšakos vamzdžio gale paliekant požeminę sklendę su prailginimo velenu ir kapa. Išimtiniais atvejais, kai prie geodezinės žemės sklypo ribos nėra galimybių projektuoti požeminės sklendės su kapa, jų projektavimas galimas žaliojoje zonoje, pėsčiųjų, dviračių takuose, gatvės ar kelio važiuojamojoje dalyje.

17. Pastatui ir sklypui aptarnauti tinklų šuliniai įrengiami sklype. Gatvės ribose šuliniai gali būti įrengiami kai norminiai dokumentai reikalauja šulinius statyti už sklypo ribos ir jiems aptarnauti reikalingas laisvas priėjimas, kai dėl naujo šulinio apsaugos zonos nebus apriboti teritorijų planavimo dokumentuose numatytų inžinerinių tinklų klojimo galimybė ar esamų bendro naudojimo tinklų tęsimas numatytoje trasoje.

18. Gatvės ar kelio važiuojamosios dangos dalyje projektuoti tik plaukiojančio tipo šulinių liukus su dangčiais. Kelkraštyje ar žvyro – skaldos kelio dangoje numatyti, kad inžinerinių komunikacijų šulinių liukai ir kapos būtų užpilti ne mažesniu nei 30 cm storio žvyro – skaldos dangos sluoksniu.

19. Visų tipų inžinerinių tinklų apskaitos ir komercines spintas projektuoti prie geodezinės žemės sklypo ribos ar žemės sklypo ribose.

20. Gatvės (kelio) elementų apsaugos zonoje, kurių dydis nustatytas STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“, inžinerinių tinklų apskaitos ir komercines spintas projektuoti neleidžiama.

21. Abonentinių kabelių projektavimas gatvės raudonųjų linijų ribose ar kelio apsaugos zonoje nerekomenduotinas.

22. Nesant techninių galimybių, abonentinių kabelių trasą projektuoti už gatvės raudonųjų linijų ar kelio apsaugos zonos ribų, išilgai gatvės ar kelio važiuojamosios dalies ašiai abonentiniai kabeliai projektuojami ne važiuojamojoje dalyje, o už jos ribų. Kertant gatvės ar kelio važiuojamąją dalį skersai, kabelių trasas projektuoti kuo trumpesnėmis atkarpomis.

23. Minimalūs reikalavimai abonentinio kabelio projektavimui gatvės (kelio) apsaugos zonoje:

- kabelis projektuojamas apsauginiame dėkle atspariame gniuždymui (≥ 750 N);
- minimalus apsauginio dėklo įgilinimas nuo dangos paviršiaus turi būti pagrįstas gatvės (kelio) dangos konstrukcijos storių tyrimais arba apskaičiuotas vadovaujantis Automobilių kelių standartizuotų dangų konstrukcijų projektavimo taisyklėmis KPT SDK 19 nurodymais, tačiau ne mažesnis nei 1,20 m.

24. Antžeminiai gaisriniai vandens hidrantai gatvės raudonųjų linijų ribose ar kelio apsaugos zonoje turi būti projektuojami už gatvės važiuojamosios dalies ar kelio krašto, išlaikant minimalius atstumus.

25. Minimalūs antžeminio hidranto atstumai nuo gatvės (kelio) ir jų elementų:
- gatvės (kelio) šoninėje skiriamos juostos plotyje už eksploatacavimo juostos (>0,65 m);
- kitose vietose, už gatvės (kelio) elementų apsaugos zonos. Apsaugos zonų dydis nustatytas STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“.

26. Gatvės ar kelio važiuojamojoje dalyje, pėsčiųjų ir dviračių takuose gali būti projektuojami tik požeminiai gaisriniai vandens hidrantai.

27. Antžeminiai inžineriniai statiniai sankryžos zonoje (teritorijoje esančioje prieš sankryžą ir už sankryžos, kurioje atliekami papildomi transporto priemonių manevrai (persirikiavimai, lėtėjimai, greitėjimai)) turi būti projektuojami taip, kad būtų užtikrintas matomumo laukas, kuriame neturi būti jokių antžeminių inžinerinių statinių didesnių nei 0,80 m. Mažiausia matomumo atkarpa yra nustatoma pagal statybos techninį reglamentą STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“.

28. Elektros tinklų skirstomieji antžeminiai įrenginiai (transformatorinės pastotės ir pan.), vandentiekio ir nuotekų įrenginiai (siurblynės, nuotekų valymo įrenginiai ir pan.) ar kitų inžinerinių tinklų įrenginiai turi būti projektuojami už gatvės raudonosios linijos ribų ar kelio apsaugos zonos.

29. Nesant galimybės laikytis 28 punkte išvardintų reikalavimų dėl neišlaikomų norminių atstumų iki kitų inžinerinių statinių, pastatų ar sudėtingų reljefo sąlygų, esančių vandens telkinių, žemės sklypų, saugotinių medžių ir vandens nuleidimo sistemų (grioviai, drenažai ir kt.) būvimo, reikalinga gauti Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Infrastruktūros skyriaus specialisto pritarimą.

30. Projektuojant inžinerinius tinklus esamų gatvių raudonųjų linijų ribose ar kelio apsaugos zonoje turi būti siekiama neapriboti gatvės (kelio) valdytojo vykdomos veiklos. Jei pagal LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymą dėl naujo inžinerinio tinklo ar statinio sanitarinės apsaugos zonos gatvės (kelio) valdytojas praranda galimybę naudoti savo valdomą statinį pagal paskirtį, projekto sprendiniai turi būti pakeisti ar numatytos kitos priemonės užtikrinančios gatvės (kelio) valdytojo priskirtų funkcijų vykdymą.

III SKYRIUS

INŽINERINIŲ TINKLŲ KLOJIMO GYLIO PARINKIMO PAGRINDINĖS REKOMENDACIJOS.

31. Inžinerinio tinklo klojimo gylis turi būti parenkamas atsižvelgiant į esamos ar besiribojančios dangos konstrukcijos storį. Inžineriniai tinklai, įrengiami gatvės (kelio) apsaugos zonoje, turi būti įgilinti žemiau gatvės važiuojamosios dalies, šaligatvio pagrindo konstrukcijos

Dangos konstrukcijos storis yra nustatomas tyrimais arba pagal Automobilių kelių standartizuotų dangų konstrukcijų projektavimo taisyklės KPT SDK 19.

32. Rekomenduojamas ne mažesnis dengimo (igilinimo) storis, pagal gatvės kategorijas:

Greito eismo gatvės (A kat.) – 1,50 m;

Pagrindinės gatvės (B kat.) – 1,40 m;

Aptarnaujančios gatvės (C kat.) – 1,20 m;

Pagalbinės gatvės (D kat.) – 1,20 m;

Pagrindinės pėsčiųjų ir dviračių eismo gatvės ir takai (E kat.) – 1,0 m;

Pagalbiniai pėsčiųjų ir dviračių eismo takai (F kat.) – 1,0 m.

33. Nesant nutiestoms susisiekimo komunikacijoms, mažiausias dengimo storis vertinamas atsižvelgiant į projektinės gatvės ar kelio altitudes.

34. Projektuojant esamų tinklų apsaugą – plokštes ar kitą elementą, turi būti pagrįstas gaminio naudojimas pagal numatomą paskirtį. Projekto techninėje specifikacijoje nurodant reikalavimus naudojamam produktui ir jo įrengimui. Plokštės ir kiti elementai turi būti projektuojami žemiau gatvės, kelio ar nuovažos dangos konstrukcijos. Nesant galimybės įrengti tinklo apsaugą žemiau dangos konstrukcijos, tinklas turi būti pažemintas reikiamu gyliu ar perkeltas į kitą vietą.

35. Inžineriniai tinklai, kurių statybos darbai vykdomi teritorijose, kuriose nėra nutiestų susisiekimo komunikacijų ar parengtų gatvės statybos techninių projektų, projektuojamų inžinerinių tinklų gylis ir vieta gatvių raudonosiomis linijomis apribotoje žemės juostoje ar vietinės reikšmės keliuose (jų apsaugos zonose) turi būti parinkta taip, kad ateityje netrukdytų tiesti susisiekimo komunikacijas, nepažeistų trečiųjų asmenų interesų.

36. Inžinerinio tinklo tiesimo atkarpoje, kai nėra žinomi perspektyviniai gatvės ar kelio aukščiai, būtina parengti preliminarų gatvių išilginį planą (aukščių planą) inžinerinio tinklo tiesimo atkarpoje.

IV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

36. Infrastruktūros skyriaus įgaliotų valstybės tarnautojų ar darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, priimti sprendimai gali būti skundžiami teisės aktų nustatyta tvarka.

37. Inžinerinių tinklų projektavimo Vilniaus miesto savivaldybės valdomose gatvėse ir vietinės reikšmės keliuose (jų apsaugos zonose) bendrųjų rekomendacijų reikalavimų laikymąsi kontroliuoja Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Infrastruktūros skyriaus vedėjas.